

Οι μετανάστες δεν είναι εξωγήινοι - “Μια προσωπική ματιά πίσω από τα συρματοπλέγματα ενός στρατοπέδου συγκέντρωσης”

του Μάρκου Ροκόπουλου

Άνθρωποι καθημερινοί και όλων των λογίων προσωπικότητες. Άλλους τους συμπαθείς και άλλους όχι, κάτι που ούτως ή άλλως συμβαίνει και στην καθημερινότητά μας. Άνθρωποι φιλότιμοι, ευχάριστοι και καλοπροαίρετοι, αλλά και αλλαζόνες, εγωιστές και κακόβουλοι. Όπως δηλαδή αυτοί που συναντά κανείς στη δουλειά του, στη σχολή του, στο σχολείο του, αλλά και ανάμεσα στους φίλους του, στους συγγενείς του ή στους απλούς γνωστούς του. Αυτοί είναι οι μετανάστες που ζουν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης ή αλλιώς «κέντρα προαναχωρησιακής κράτησης αλλοδαπών». Νομίζουμε ότι αυτά τα κέντρα είναι προσωρινά. Αντίθετα, αυτά τα κέντρα ήρθαν για να μείνουν και μάλιστα θα αυξηθούν. Για κάποιους όμως αυτό συνιστά την καθημερινότητά τους και μέσα από την καθημερινότητα χτίζονται κοινωνίες.

Τα μονοπάτια του σκοτεινού ταξιδιού

Saher, 19, Αφγανιστάν: Στη χώρα του ξεκίνησε να σπουδάζει Πολιτικός Μηχανικός. Ερωτεύτηκε μια συνομήλική του. Όταν το έμαθε η οικογένεια της κοπέλας, ο Σαχέρ απέφυγε απόπειρα δολοφονίας εναντίον του κι έφυγε κυνηγημένος από τη χώρα του. Η φίλη του υπέστη ξυλοδαρμό από τον πατέρα της και τα μεγαλύτερα αδέρφια της, με αποτέλεσμα πολύ σοβαρά τραύματα στο κεφάλι και στο σώμα. Ο Σαχέρ κουβαλάει πάντα πάνω του μια φωτογραφία της. Συνελήφθη από την ελληνική αστυνομία όταν προσπάθησε να περάσει στην Ιταλία κρυμμένος σε μια νταλικά που εκείνη την ώρα επιβιβαζόταν σε πλοίο.

Bobashir, 34, Ιρακινός Κουρδικής καταγωγής: Στο Ιράκ ήταν πετυχημένος έμπορος με οικονομική άνεση, αλλά και με ισχυρή δράση στον αγώνα για τη δημιουργία Κουρδικού κράτους. Άφησε τη χώρα του όταν άρχισε να στενεύει ο κλοιός γύρω του, καθώς ήταν στο στόχαστρο των τουρκικών και των ιρακινών αρχών. Η Ελλάδα αρνείται να δώσει πολιτικό άσυλο στον Μπομπασίρ, επειδή στο Ιράκ δεν είναι επισήμως καταζητούμενος.

Ahmed, 34, Συρία: Είχε μια καλή ζωή στη χώρα του κι εξίσου ευοίωνα μέλλον. Μετά από χρόνια σπουδών, κατάφερε σε σχετικά νεαρή ηλικία να γίνει καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Δαμασκού. Λίγους μήνες αφού εκπλήρωσε το όνειρό του ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος. Ο Αχμέτ αρνήθηκε να πάρει μέρος στον πόλεμο με κάποια από τις δύο πλευρές και επικηρύχθηκε ως λιποτάκτης, όπως και πολλοί άλλοι Σύριοι που έχουν αναζητήσει καταφύγιο στην Ελλάδα. Η χώρα μας αποφάσισε να αφήσει ελεύθερους όλους τους Σύρους πρόσφυγες δίνοντάς τους εγγράφως δεκαπενθήμερη προθεσμία να εγκαταλείψουν τη χώρα μας. Η απόφαση αυτή, τους εξασφαλίζει σίγουρο μέλλον μόνο δεκαπέντε ημερών, αφού μετά τους οδηγεί ξανά στην «παρανομία» παρέχοντάς τους τις εξής επιλογές: δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα τους λόγω της εμπόλεμης κατάστασης, δεν μπορούν να παραμείνουν στην Ελλάδα για παραπάνω από 15 ημέρες, μετά το πέρας των οποίων μπορεί να συλληφθούν ξανά και να οδηγηθούν στα γνωστά στρατόπεδα και – τέλος - δεν μπορούν να φύγουν και από την Ελλάδα για άλλη ευρωπαϊκή χώρα καθώς εάν συλληφθούν εκεί,

σύμφωνα με το «Δουβλίνο II», θα πρέπει να «επιστραφούν» στη χώρα εισόδου, δηλαδή την Ελλάδα, όπου θα οδηγηθούν εκ νέου σε στρατόπεδο κράτησης.

Murad, 28, Πακιστάν: Ζει τα τελευταία 10 χρόνια στην Ελλάδα. Έφυγε από τη χώρα του για οικονομικούς λόγους σε ηλικία 18 ετών. Έχοντας ζήσει όλα τα χρόνια της ενήλικης ζωής του στην Ελλάδα και έχοντας καταπιαστεί με διάφορες εργασίες, έχει πολλές ιστορίες να αφηγηθεί. Μιλάει άπταιστα ελληνικά και με κάθε ευκαιρία λέει πόσο αγαπάει τη χώρα μας, αλλά και πόσο περήφανος είναι που έχει εγκλιματιστεί πλήρως, κάνει παρέα με ντόπιους, ενώ και η φίλη του είναι Ελληνίδα. Έχει δουλέψει πολλά χρόνια ως οικοδόμος και την περίοδο προτού συλληφθεί δούλεψε ως σερβιτόρος σε καφετέρια στο κέντρο της Αθήνας, όπου συχνάζουν Έλληνες, λέει με υπερηφάνια. Όνειρό του είναι να ανοίξει τη δική του καφετέρια.

Baral, 32, Αφγανιστάν: Ήρθε πριν 5 χρόνια στην Ελλάδα, όταν έφυγε από τη χώρα του κυνηγημένος από το καθεστώς των Ταλιμπάν. Αρνήθηκε να πάρει όπλο και να συστρατευτεί μαζί τους, χωρίς να εκφράσει κάποια άποψη υπέρ τους ή εναντίον τους. Για να έρθει στη χώρα μας πούλησε το σπίτι του ώστε να μπορέσει να πληρώσει στους δουλεμπόρους περίπου 5.000 ευρώ. Το ταξίδι του κράτησε τέσσερις μήνες. Έχει καταπιαστεί με όλες τις αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες αυτά τα χρόνια, ενώ τα τελευταία 2 εργαζόταν αποκλειστικά σε μια φάρμα ενός μεγαλογαιοκτήμονα, ο οποίος είχε ορίσει τον Μπαράλ ως υπεύθυνο, όπως λέει με καμάρι. Όσο ο Μπαράλ κρατείται στο στρατόπεδο, ο εργοδότης του έφυγε από τη ζωή και «οι γυναίκες και τα παιδιά δεν ξέρουν τις δουλειές», λέει, και συμπληρώνει «τα φρούτα θα σαπίσουν και τα ζώα θα πεινάσουν, κρίμα δεν είναι;» και εκείνη τη στιγμή βγάζει μια φωτογραφία από την τσέπη του, που απεικονίζει τον ίδιο να περιποιείται ένα άλογο.

Karim, 40, Παλαιστίνη: Έφυγε από τη χώρα του πριν 4 χρόνια, όταν αποφάσισε ότι ήρθε η ώρα να «παρατήσει τα όπλα» και να κάνει οικογένεια. Αναφέρει γεγονότα από εμπόλεμες καταστάσεις κι επισημαίνει: «αν θες οικογένεια πρέπει να φύγεις από την Παλαιστίνη, γιατί δε θέλεις να δεις τα παιδιά σου σκοτωμένα κάποια μέρα ούτε θέλεις να τα δεις να κρατάνε όπλα σε ηλικία 10 ετών ούτε θέλεις να τα αφήσεις ορφανά». Ο Καρίμ εργαζόταν σε ξενοδοχεία σε νησιά, αφού μιλάει καλά γαλλικά και ισπανικά. Βρέθηκε στο στρατόπεδο όταν τον σταμάτησε αστυνομία για έλεγχο στο δρόμο και - όπως αναφέρει - ενώ έδειξε χαρτί νόμιμης παραμονής στη χώρα, οι αστυνομικοί τού το έσκισαν και κατόπιν τον συνέλαβαν.

Hasan, 24, Αφγανιστάν: Ήρθε στην Ελλάδα όταν ήταν 20 χρόνων, ενώ είχε φύγει από τη χώρα του από την ηλικία των 13 ετών, καθώς η οικογένειά του δεχόταν απειλές από τους Ταλιμπάν. Έχοντας περιπλανηθεί για χρόνια στην ανατολή, μιλάει 6 διαφορετικές γλώσσες, όπως ουρντού, παστού, φαρσί και ελληνικά. Σε όλες τις χώρες εργαζόταν σκληρά και δέχθηκε εργασιακή εκμετάλλευση καθώς ήταν ανήλικος. Στην Ελλάδα δούλεψε και τα 4 χρόνια ως οικοδόμος. Στο στρατόπεδο ο Χασάν χρησιμοποιείται από την αστυνομία και ως μεταφραστής, αλλά και ως εργάτης, αφού καταπιάνεται με κάθε είδους χειρονακτική εργασία με επιτυχία.

Bacuna, 27, Ακτή Ελεφαντοστού: Απειλήθηκε και κυνηγήθηκε από τους συγγενείς της συντρόφου του, όταν αυτή έμεινε έγκυος. Ο λόγος ήταν ότι η εγκυμοσύνη προέκυψε εκτός γάμου. Έτσι ο Μπακούνα έφυγε από τη χώρα του και μετά από μια σύντομη περιπλάνηση σε χώρες της Αφρικής και στην Τουρκία, έφτασε στην Ελλάδα. Τον πρώτο καιρό της διαμονής του στη χώρα μας φιλοξενήθηκε από έναν φίλο και συμπατριώτη του, ο οποίος ήταν

επαγγελματίας αθλητής σε μεγάλη ομάδα της Αθήνας. Αθλητής και ο ίδιος ο Μπακούνα, προσπάθησε να βρει ομάδα να αγωνιστεί αλλά «μάλλον δεν ήταν αρκετά καλός», όπως λέει ο ίδιος, αφού είχε περάσει πάνω από ένα χρόνο εκτός προπονήσεων, λόγω της περιπέτειάς του. Στο στρατόπεδο προπονείται καθημερινά προσπαθώντας να κρατηθεί σε φόρμα για να είναι έτοιμος όταν αποφυλακιστεί, αλλά μάλλον το όνειρο της επαγγελματικής καριέρας στον αθλητισμό γι' αυτόν έχει σβήσει, αφού τα τελευταία δυο χρόνια πρωταρχική του ανάγκη είναι η επιβίωση και όχι η καριέρα.

Kader, 21, Αλγερία: Πριν τρία χρόνια, τον έφερε στην Ελλάδα ο πατέρας του και τον «παράτησε», όπως ο ίδιος λέει, σε ένα από τα αμφιβόλου σκοπού επαγγελματικά ταξίδια που έκανε μεταξύ αφρικανικών και αραβικών χωρών, Τουρκίας και Ελλάδας. Παιδί χωρισμένων γονιών, με μητέρα που έχει ξαναφτιάξει τη ζωή της σε κάποια ευρωπαϊκή χώρα και με πατέρα που πάντα ήταν απών, ο Καρίμ αμφιταλλαντεύεται ανάμεσα στην απόρριψη που έχει βιώσει από τους γονείς του και στην αγάπη που ακόμα τρέφει γι' αυτούς. Ως προσωπικότητα, όντας ευεξαπτος και με πολλά πάθη, ο Καρίμ αγανακτούσε συχνά με το γεγονός ότι κρατείται χωρίς λόγο. Σε αυτές τις περιπτώσεις εξέφραζε την αγανάκτησή του με παραληρηματική μορφή. Μέσα απ' αυτά τα παραλληλήματα, ο λόγος του Καρίμ γινόταν πολιτικός. Βαθιά απογοητευμένος, πάντα αμφέβαλλε για τη δημοκρατία στην Ελλάδα και δήλωνε παντού την απορία του πώς μια δημοκρατική χώρα επιτρέπει ρατσιστές και φασίστες στη βουλή, πώς δέχεται τη διαφθορά στην αστυνομία και πώς δημοκράτες πολιτικοί, εκλεγμένοι από δημοκράτες ψηφοφόρους, δημιουργούν ρατσιστικούς νόμους. Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ποτέ ο ίδιος δεν θέλησε να έρθει σε μια χώρα όπου θα έχει να επιλέξει μεταξύ της φυλακής και της ρατσιστικής βίας στους δρόμους.

Mustafa, 27, Τυνησία: Εγκατέλειψε τη χώρα του λόγω οικονομικών δυσκολιών και αποφάσισε να μετακομίσει στη Γαλλία, όπου οι συγγενείς του, που μένουν εκεί, του υπόσχονταν μια καλύτερη ζωή. Η αδυναμία να ολοκληρωθούν οι προεργασίες για να γίνει η μετεγκατάσταση του Μουσταφά με «νόμιμο» τρόπο, τον ανάγκασε να το επιχειρήσει με «παράνομο». Τα μονοπάτια της προσφυγιάς τον οδήγησαν στη Ελλάδα, αλλά οι δουλέμποροι του ζητούσαν παραπάνω χρήματα για να τον πάνε μέχρι τη Γαλλία. Ο Μουσταφά, εγκλωβισμένος πλέον σε μια χώρα όπου δεν ήθελε να έρθει ποτέ, αποφάσισε να εργαστεί στην Ελλάδα για να μαζέψει τα απαιτούμενα χρήματα ώστε να συνεχίσει το ταξίδι του μέχρι τη Γαλλία. Παραδέχεται ότι αρχικά δεν έκανε σωστές επιλογές και έβγαζε χρήματα ως «βαποράκι» ώστε να μαζέψει γρήγορα το ποσό που ήθελε, αλλά οι άνθρωποι με τους οποίους συναναστρεφόταν δεν του «άρεσαν» και αποφάσισε να απομακρυνθεί. Ξεκίνησε να δουλεύει σε οικοδομές, άλλαξε παρέες και διαπίστωσε ότι του αρέσει η Ελλάδα. Παρακολούθησε μαθήματα ελληνικών σε στέκι μεταναστών, όπου έμαθε να γράφει και να διαβάζει. Μετά από πέντε χρόνια στην Ελλάδα, ο Μουσταφά συνελήφθη στο κέντρο της Αθήνας, σε μια από τις κλασικές «σκούπες», όπως λέει ο ίδιος.

Πίσω από τα σίδερα όλες οι μέρες είναι ίδιες

Εκφράσεις που ακούγονται πολύ συχνά από όλους σχεδόν τους κρατούμενους είναι ότι «κάθε μέρα είναι η ίδια μέρα», «δεν υπάρχουν διαφορετικές μέρες», «όλες οι μέρες είναι ίδιες». Η διάθεσή τους έχει φτάσει στο σημείο να καθορίζεται από το αν είναι το φαγητό της ημέρας ωραίο ή όχι. Γιατί αυτό ίσως είναι ένα από τα λίγα πράγματα που αλλάζει κάθε μέρα. Κατά τ' άλλα όλα μένουν ίδια. Φαγητό, ύπνος, προαυλισμός και προσευχή - για όσους είναι μουσουλμάνοι - διαδέχονται το ένα το άλλο καθημερινά. Κάποιοι έχουν κάνει τις παρέες τους, που κουβεντιάζουν για τις ζωές τους τα βράδια πριν πέσουν για ύπνο. Όλοι

τους ελπίζουν στον ερχομό της ημέρας που θα μείνουν ελεύθεροι.

Η ρουτίνα έσπαγε μόνο σε περιπτώσεις που ερχόταν κάποιος δικηγόρος. Τότε όλοι οι κρατούμενοι τον έβλεπαν ως μια σταγόνα βοήθειας και μαζεύονταν στα παράθυρα φωνάζοντας να ασχοληθεί ο δικηγόρος με την περίπτωση τους. Οι δικηγόροι ή οι άνθρωποι που λένε ότι είναι δικηγόροι, κάνουν παρέλαση στα στρατόπεδα κράτησης μεταναστών, έξω από αστυνομικά τμήματα όπου συγκεντρώνονται μετανάστες για να υποβάλλουν αιτήματα παραμονής ή ασύλου, ακόμη και στο κέντρο της Αθήνας, στην Ομόνοια, πλησιάζουν μετανάστες. Τους υπόσχονται σίγουρο θετικό αποτέλεσμα στην υπόθεση της παραμονής τους στη χώρα και, εκμεταλλευόμενοι τη δίψα των μεταναστών για καλύτερες συνθήκες ζωής, τους αποσπούν από εκατοντάδες έως χιλιάδες ευρώ και μετά εξαφανίζονται αφήνοντας τα τηλέφωνα τους να είναι πάντα απενεργοποιημένα.

Όσον αφορά τις συνθήκες στο κέντρο κράτησης, είναι περιττό να αναφερθεί πως οι παροχές για μια καλύτερη διαμονή δίνονται με το σταγονόμετρο. Ζεστό νερό στα ντους, θέρμανση ή κλιματισμός, ρούχα και παπούτσια ανάλογα με την εποχή, σκεπάσματα, είδη ατομικής υγιεινής αποτελούν πολυτέλεια. Ό,τι χαλάει κάνει πολύ καιρό να επισκευαστεί και πολλές φορές ζητείται η συνδρομή των ίδιων των κρατουμένων, αφού οι περισσότεροι έχουν εμπειρία στις χειρονακτικές εργασίες. Οι συνθήκες υγιεινής είναι ισχνές αφού τα συνεργεία καθαρισμού δεν μπορούν να συμμαζέψουν την κατάσταση, λόγω του συνωστισμού σε δωμάτια, θαλάμους, λυόμενα κτίσματα. Συχνά ακούγεται η έκφραση «ζούμε εδώ σαν τα ζώα» από τα στόματα των κρατουμένων. Οι κακές συνθήκες συμμαζεύονται και κουκουλώνονται μόνο όταν αναμένεται έλεγχος από κάποια ευρωπαϊκή επιτροπή ή επίσκεψη από κάποια διεθνή Μ.Κ.Ο.

Παρόλα αυτά, στις κακές συνθήκες υγιεινής φέρουν μερίδιο ευθύνης και οι ίδιοι οι κρατούμενοι, αλλά ίσως έτσι να εκφράζουν την αντίδρασή τους προς το γεγονός ότι φυλακίζονται χωρίς να είναι εγκληματίες, οπότε μάλλον προσπαθούν να χειροτερέψουν από μόνοι τους τις συνθήκες διαβίωσής τους. Είναι σαν ένα είδος αυτοτιμωρίας. Είναι η ίδια “λογική” του τρόπου αντίδρασης των μεταναστών που αυτοτραυματίζονται ή κάνουν απόπειρες αυτοκτονίας μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Γιατί πώς μπορούν να προσέχουν ένα χώρο που όχι μόνο δεν τον αισθάνονται σαν σπίτι τους, αλλά νιώθουν τόσο αδικημένοι που βρίσκονται εκεί;

Ένα θέμα που παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον είναι οι μεταξύ τους σχέσεις και η αλληλεγγύη. Οι καυγάδες είναι συχνοί και πολλές φορές η βιαιότητα που ασκούν ο ένας στον άλλον είναι σοκαριστική. Οι νόμοι της φυλακής έχουν επικρατήσει και εδώ και είναι εντυπωσιακό πώς, μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα από τη στιγμή που θα ξεσπάσει ο καυγάς, μπορούν να μετατρέψουν το παραμικρό αντικείμενο σε όπλο. Σε αυτές τις περιπτώσεις σοκαριστική είναι και η βία της αστυνομίας. Οι αστυνομικοί παρεμβαίνουν εξοπλισμένοι με κράνη, ασπίδες, γκλομπ κι ενίοτε με σπρέϊ πιπεριού και δε δείχνουν να ενδιαφέρονται πολύ για το αν το άτομο που χτυπάνε όντως συμμετείχε στον καυγά.

Εντούτοις, υπάρχουν και πολλοί άνθρωποι ανάμεσα στους κρατούμενους που εμφανίζονται τρομερά αλληλέγγυοι με τους συγκρατούμενους τους, τονίζοντας ότι «όλοι εδώ είμαστε ίσοι, στην ίδια θέση και με τον ίδιο σκοπό, να αφεθούμε δηλαδή ελεύθεροι.» Υπάρχουν άνθρωποι που μοιράζονται το φαγητό τους, τα χρήματά τους, τα τσιγάρα τους, τις τηλεκάρτες τους και τα ρούχα τους με τους συγκρατούμενους τους.

Υπήρχε μάλιστα ένας συγκεκριμένος κρατούμενος που πολύ γρήγορα ξεχώρισαν οι

ηγετικές του ικανότητες και τις αξιοποίησε καθοδηγώντας τους με στόχο την αυτοοργάνωση και συσπειρώνοντας τους περισσότερους κρατουμένους με έναν απλό, αλλά πολύ εντυπωσιακό για τα δεδομένα της κατάστασης, τρόπο. Κατάφερε να δημιουργήσει δημοκρατικές διαδικασίες στη λήψη αποφάσεων ομαδοποιώντας τους κρατουμένους σύμφωνα με τη χώρα καταγωγής τους. Αυτές οι ομάδες εξέλεξαν από έναν αρχηγό, ο οποίος έφερνε τα προς συζήτηση αιτήματα της ομάδας του στη συνέλευση των αρχηγών. Το επόμενο στάδιο ήταν η ανακοίνωση των ψηφισμάτων στη διοίκηση της αστυνομίας και η διεκδίκηση της υλοποίησής τους. Αυτό το αναλαμβάνει πάντα κάποιος που τυγχάνει κοινής αναγνώρισης και αποδοχής από τους κρατουμένους και από τους αστυνομικούς, ώστε να έχει ο λόγος του βαρύτητα.

Ίσως η έκφραση να έχει γίνει κλισέ, αλλά το στρατόπεδο συγκέντρωσης είναι όντως μια μικρογραφία της κοινωνίας. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο παραπάνω τρόπος αυτοοργάνωσης εννοείται πως δεν άρεσε στη διοίκηση της αστυνομίας, όπως έχει αποδειχθεί ιστορικά ότι στις μη δημοκρατικές εξουσίες δεν αρέσει η μαζικότητα και η αλληλεγγύη. Άλλωστε αυτοί οι μετανάστες, στην πλειοψηφία τους, προέρχονται από χώρες όπου η Δύση εσκεμμένα έχει σπείρει εμφυλίους πολέμους και φτώχεια, οπότε υπάρχει μια καλλιεργημένη διάσπαση και έλλειψη αλληλεγγύης, η οποία βολεύει πολλούς. Έτσι και στο παράδειγμά μας, η αστυνομία, εντελώς αυθόρμητα, άρχισε να βρίσκει συμμάχους σε κρατουμένους που δε συμφωνούσαν με αυτόν τον τρόπο λήψης αποφάσεων, διότι θεωρούνταν «ριγμένοι» από την κατανομή των ηγετικών ρόλων και έτσι δημιουργήθηκαν προστριβές, με αποτέλεσμα οι συνελεύσεις να μην κρατήσουν για πολύ.

Στον κόσμο, με τις σημερινές συνθήκες, η τύχη των μεταναστών είναι προδιαγεγραμμένη. Φεύγουν από τις χώρες τους για συγκεκριμένους λόγους - όπως φάνηκε στα παραδείγματα πιο πάνω - για να φτάσουν στην Ευρώπη υπάρχουν συγκεκριμένα μονοπάτια και πληρώνουν συγκεκριμένα χρηματικά ποσά σε συγκεκριμένους ανθρώπους, οδηγούνται σε συγκεκριμένες περιοχές πόλεων, αφού φτάσουν στην Ελλάδα, εργάζονται σε συγκεκριμένες δουλειές, κινηγούνται από συγκεκριμένες ομάδες, όπως ρατσιστές και αστυνομία, για να καταλήξουν σε πολύ συγκεκριμένα σημεία, όπως τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Και σ' όλη αυτή την πορεία αντιμετωπίζονται ως "οι κολασμένοι της γης". Απ' την αρχή μέχρι το τέλος δέχονται απειλές, ύβρεις, σωματική βία και εκμετάλλευση, ενώ κάποιος από τον πόνο των μεταναστών είναι ξεκάθαρο πως έχουν όφελος. Ωστόσο δεν χάνουν την ελπίδα τους γιατί παραμένουν άνθρωποι και όχι εξωγήινοι. Και ναι, εννοείται ότι ανάμεσά τους υπάρχουν άνθρωποι που ερχόμενοι στη χώρα μας έχουν ασχοληθεί με παράνομες πράξεις, αλλά αυτό επιβεβαιώνει το γεγονός ότι δεν είναι εξωγήινοι.

Ας σκεφτούμε λοιπόν εάν ο καθένας μας έχει μερίδιο ευθύνης στην εξαθλίωση των ανθρώπων αυτών. Διότι είναι απορίας άξιο το πώς στη χώρα μας στηρίζονται με την ψήφο του λαού κυβερνήσεις που στέλνουν Έλληνες στρατιώτες στο Αφγανιστάν, για να συνδράμουν στον πόλεμο εκεί, αλλά από τους ίδιους τους ψηφοφόρους των κυβερνήσεων αυτών επικρατεί δυσφορία για τους Αφγανούς μετανάστες που έρχονται στη χώρα μας, λόγω του πολέμου. Το ίδιο ισχύει και για την παραχώρηση της βάσης της Σούδας για τον πόλεμο στο Ιράκ παλιότερα και στη Συρία τώρα, και τη μαζική μετακίνηση Ιρακινών και Σύρων προσφύγων στην Ελλάδα. Κανένας άνθρωπος δεν είναι λαθραίος. Η μετανάστευση δεν είναι έγκλημα. Αλλά κι αν ήταν, θα ήμασταν όλοι συνένοχοι.

* Όλα τα ονόματα που χρησιμοποιήθηκαν στο κείμενο είναι φανταστικά για προφανείς λόγους.